

Jaarverslag Stichting Openbare Bibliotheek Wierden 2019

Stichting Openbare Bibliotheek Wierden

Jaarverslag 2019

Voorwoord

Onlangs sprak de Raad voor Cultuur zijn zorgen uit over de openbare bibliotheken. Volwaardige bibliotheken zijn niet overal meer een vanzelfsprekendheid. Sinds 2010 zijn de gemeentelijke subsidies voor bibliotheken gemiddeld afgenomen met maar liefst 19%. Daarnaast is er extra bezorgdheid, omdat recent onderzoek heeft aangetoond dat het niet goed gaat met de leesmotivatie en de leesvaardigheid van middelbare scholieren.

"Bibliotheken zijn een basisvoorziening en nemen een sleutelpositie in als het gaat om taalvaardigheid, digitale vaardigheden, leesmotivatie en leesvaardigheid van jong en oud. Dat is ook van belang voor de toekomstige positie van Nederland als kennissamenleving", merkt de Raad terecht op.

Bibliotheken werken hard aan hun veranderende functies en dat wordt ook steeds meer zichtbaar. Bibliotheken worden daarbij de huiskamer (Thirth place) van het dorp, waar ook kan worden geleerd. De uitleencijfers vertonen een afnemende lijn, maar de bibliotheken zien de bezoekersaantallen voor ontmoeting en leren stabiliseren en soms zelfs toenemen.

Dat komt door de aangename, neutrale, toegankelijke plek; er is koffie, er zijn kranten en internet, werkplekken, activiteiten, cursussen, spreekuren. Een huiskamer voor ontmoeting, lezen, leren en informeren.

Bibliotheken kennen een lange traditie waarin zij zich hebben ingezet voor het onderliggende doel; mensen in staat stellen om informatie te verkrijgen, waardoor zij mee kunnen doen aan de samenleving. Of het nu met de verouderde term volksverheffing wordt aangeduid of als de modernere slogan een Leven lang leren. In de oorspronkelijke kern is er weinig veranderd.

Steeds meer partners weten de weg naar de bibliotheek te vinden. Zo zijn er allianties ontstaan met landelijke organisaties zoals het UWV, het CBR enz. om samen te komen tot een Informatiepunt Digitale Overheid. Een partner als Tetem Enschede, waarmee we op een simpele wijze makers plaatsen hebben gecreëerd in onze vestigingen. Seniorweb die de bibliotheekvestigingen als leslocaties aanwijzen.

De Bibliotheek is van onschatbare waarde geweest in de afgelopen 100 jaar en zal dat ook in de toekomst zeker blijven. Een succesvolle Bibliotheek ontstaat niet vanzelf; dat gebeurt met grote inzet en toewijding van personeel en vrijwilligers. Daarnaast is het resultaat afhankelijk van een goede samenwerking met gemeente en partners uit cultuur, onderwijs en welzijn. Gezamenlijk bepalen we het succes en de waarde van de Bibliotheek voor alle inwoners van ons dorp. Samen met de gemeente (B en W) is in het afgelopen jaar met succes een nieuwe visie ontwikkeld voor de bibliotheken in de gemeente Wierden. Samen met alle bovenstaande partijen zal dit in het komende jaar uitgewerkt worden.

Henriette Gerrits
Interim- directeur

Participatie & Zelfredzaamheid

De wereld verandert snel. Steeds meer groepen Nederlanders hebben moeite om alle ontwikkelingen te volgen. Uit cijfers blijkt dat 2,5 miljoen volwassenen niet voldoende in staat zijn om zonder hulp de basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden uit te voeren. De digitalisering neemt alleen maar toe. Uit onderzoek blijkt ook dat in Nederland circa 4 miljoen burgers niet digitaal vaardig (genoeg) zijn om zelfstandig zaken met de overheid te doen.

De Bibliotheek heeft als doelstelling om basisvaardigheden te vergroten en daarin te ondersteunen. Dit in samenwerking met lokale en landelijke partners.

Taalpunt

Wekelijks is er voor inwoners van Wierden de mogelijkheid om zich in de bibliotheek aan te melden bij het Taalpunt.

Een medewerker van De Welle draagt zorg voor de intake en helpt de kandidaat verder.

De bibliotheek zorgt voor een kleine collectie om te lezen en heeft een licentie op het digitale platform www.oefenen.nl.

Het Taalpunt staat onder druk, met name door beperkte middelen.

In 2019 heeft De Welle 26 cursisten kunnen helpen.

De bibliotheek blijft het zien als een belangrijk speerpunt ook in 2020 zal het bevorderen van leesvaardigheid een speerpunt in ons beleid zijn en is het een prestatieafspraken met de gemeente.

Digitale vaardigheden

Overheidsinstanties hebben afgelopen jaren hun dienstverlening steeds meer gedigitaliseerd.

Bemenste loketten zijn gesloten en burgers moeten hun zaken met de overheid nu online regelen.

Maar in de praktijk blijkt dat een grote groep kwetsbare burgers digitaal niet kan meekomen.

Daarom is de Manifestgroep opgericht - bestaande uit de Belastingdienst, CAK, CBR, CIZ, CJIB, DUO, SVB en UWV - om hier iets aan te doen.

Project Digitale Inclusie

Deze Manifestgroep heeft samen met de Koninklijke Bibliotheek het project *Digitale Inclusie* opgezet.

De Manifestgroep en de openbare bibliotheken hebben in het kader van de digitale inclusie een gezamenlijk belang: de kwetsbare burger zo goed mogelijk bedienen. Dit kan door samen een scholingsprogramma te realiseren en te zorgen voor een verdere uitbouw naar een landelijk dekkend netwerk van informatiepunten. Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Onderstaande cijfers zijn de basis van de noodzaak van het plan.

Van alle Nederlanders heeft:

8% nog nooit internet gebruikt (44% 65-plussers, 19% laagopgeleiden.)

46% weinig internet vaardigheden.

10% met hulp van anderen de computer bediend.

18% heeft weinig computervaardigheden

Bibliotheek Wierden heeft van de Koninklijke Bibliotheek in 2019 een subsidie gekregen voor de uitrol van het project *Digitale Inclusie*. We hebben inmiddels een projectplan geschreven om in 2020 het IDO op te starten en in te richten. Verder gaan we het al aanwezige aanbod van cursussen Klik en Tik en Digisterker intensiveren.

Deelname Klik en Tik en Digisterker

We hebben de cursussen Klik en Tik en Digisterker 2x aangeboden in het voorjaar en in het najaar.

In totaal zijn er 16 bijeenkomsten geweest met in totaal 14 deelnemers.

In 2020 ligt het speerpunt op nog meer groepen bereiken en het verhogen van het aantal deelnemers.

Digicafe

In de oneven weken is er Digicafe. Een spreekuur waarbij bezoekers vragen kunnen stellen op allerlei gebied rondom telefoon, pc, tablet.

In totaal zijn er 15 bijeenkomsten geweest met een gemiddelde deelname van 8 personen per keer.

Deze activiteit voorziet daarmee duidelijk in een behoefte.

Seniorweb

In het najaar 2019 is samenwerking met Seniorweb aangegaan. De beide vestigingen van de bibliotheken in Wierden zijn nu leslocatie voor alle cursussen van Seniorweb. De bibliotheek kan gebruik maken van het beschikbare lesmateriaal, de vrijwilligers en de landelijke PR.

In overleg met de welzijnsorganisatie de Welle hebben we de taken verdeeld en zal de bibliotheek alle digitale trainingen gaan verzorgen.

In 2020 zullen we ook in het kader van ons project Digitale Inclusie meer vrijwilligers werven om dit te kunnen uitvoeren.

Persoonlijke Ontwikkeling

De Bibliotheek draagt bij aan de ontwikkeling en ontplooiing van individu en samenleving. Kennis en informatie halen we niet alleen uit boeken, maar verkrijgen we ook door ons te verdiepen in andere mensen en onderwerpen. De Bibliotheek organiseert en faciliteert gesprekken, ontmoetingen, lezingen, cursussen, workshops en exposities. Vrijwel altijd in samenwerking met lokale partijen. Zo is de Bibliotheek de plek om kennis, gedachten en overtuigingen met elkaar uit te wisselen.

Activiteiten

De Bibliotheek is als maatschappelijk hart van de samenleving dé plek voor persoonlijke ontwikkeling. Het aantal lezingen, workshops, cursussen, exposities en andere activiteiten waarbij mensen zich afgelopen jaar verder konden ontwikkelen en ontplooien, is het afgelopen jaar gegroeid.

Lezingen

Beatles (in samenwerking met culturele raad) (160 bezoekers)

Notaris (erfrecht en meer) (32 bezoekers)

Lezing over Wielersport met Maurits Lammertink (9 bezoekers)

Orgaandonatie (3 bezoekers)

Duurzaamheid woning (7 bezoekers)

Autisme informatieavond (25 bezoekers)

Annegreet van Bergen (30 bezoekers)

Exposities

De Bibliotheek Wierden heeft een kleine expositie ruimte. In 2019 heeft deze een kleine metamorfose ondergaan. De exposities komen zo nog mooier uit.

In totaal zijn er 5 verschillende exposities geweest.

Studiekring

In 2019 zijn er 2 bijeenkomsten georganiseerd voor het opstarten van een Studiekring.

In Wierden is daaruit een mooie club mensen ontstaan die elke eerste dinsdag van de maand samen komen in de bibliotheek.

De bibliotheek heeft de groep helpen opstarten en vervolgens is men zelf aan de slag gegaan.

Bespreken en bestuderen de meest uiteenlopende onderwerpen met elkaar. Een bijzondere vorm van persoonlijke ontwikkeling en ontmoeting.

Er zijn momenteel 8 deelnemers.

Workshops

Creatief schrijven (15 deelnemers)

Workshop Fotogrammen maken (12 deelnemers)

Spreekuren

Openbaarvervoer spreekuur (4 bijeenkomsten, 15 bezoekers)

Autisme spreekuur (2 bijeenkomsten, 4 bezoekers)

Logopedie spreekuur (8 bijeenkomsten, 6 bezoekers)

Biblioscoop

In totaal draaien we 8 films per jaar.

In 2019 zijn er in totaal 149 bezoekers geweest.

Sinds dit jaar zijn er in de programmering 4 boekverfilmingen opgenomen in het aanbod.

Voorafgaand aan de film is er een boekbespreking. Deze **boekbespreking** is een mooie aanvulling op ons aanbod en trok per bijeenkomst 16 deelnemers.

Jeugd & Onderwijs

De primaire taak van de Bibliotheek begint bij geletterdheid in brede zin. Lezen is dé basis voor het verwerven van kennis en stimuleert verbeeldingskracht en creativiteit.

Kinderen zijn de volwassenen van de toekomst. De Bibliotheek vindt dat kinderen de kans moeten krijgen zich te ontwikkelen en ontplooien om volwaardig mee te kunnen doen in onze samenleving. We richten ons hierbij op de ontwikkeling van taal, leesplezier, digitale geletterdheid en mediawijsheid.

0-4 jaar

Ouders met een pasgeboren kindje kunnen in de Bibliotheek het **BoekStartkoffertje** ophalen. Daarin zit een lidmaatschap van de Bibliotheek, informatie over voorlezen en twee prentenboekjes. In 2019 zijn 50 koffertjes opgehaald en 50 baby's lid geworden van de bibliotheek.

Boekstart in de kinderopvang

Een mooie samenwerking is ontstaan met 7 kinderopvang locaties.

Het doel hierbij is om samen met de pedagogische medewerkers en de ouders kinderen in aanmerking te laten komen met boeken en lezen. Dit om al in een vroeg stadium taalachterstanden te voorkomen.

Dit kan in de vorm van het samenstellen van een startcollectie met geschikte boeken, een fijne leesplek creëren en het opstellen van een voorleesplan.

VoorleesExpress

Voor kinderen met een taalachterstand is er de VoorleesExpress. In gezinnen komt dan een vrijwilliger een half jaar lang elke week voorlezen. Ook bezochten gezinnen en vrijwilligers samen de Bibliotheek voor een kennismaking en gratis lidmaatschap om het samenlezen voort te zetten. In 2019 is er in 9 gezinnen voorgelezen.

De **Nationale Voorleesdagen** stonden dit jaar in het teken van het prentenboek *Een huis voor Harry* van Leo Timmers. -Het voorleesfeest- is ook dit jaar weer druk bezocht.

Wierden: 100 bezoekers

Enter: 60 bezoekers

De theatervoorstelling in Wierden trok 55 bezoekers

Mama café

Elke 3e woensdag van de maand is er mamacafé. Een mooie samenwerking tussen GGD, de gemeente Wierden en de bibliotheek.

Ouders met hun kleine kinderen worden uitgenodigd om samen onderwerpen te bespreken over opvoeding en alles wat er bij komt kijken.

Afgelopen jaar zijn er in totaal 67 moeders geweest met 92 kinderen.

Naast 2 bijeenkomsten waarbij er gezellig werd geknutseld, kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: brandbeveiliging, babyzwemmen, muziek op schoot, met je baby op vakantie, baby fluisteren, logopedie, EHBO voor kinderen.

4–12 jaar

Dienstverlening aan basisscholen

Lezen is een sociaal proces. Door met anderen te praten over wat je leest, ontwikkel je je sneller en verbreed je jouw grenzen. We hebben in de omgeving van het kind helpende volwassenen nodig om het kiezen en lezen van een boek te stimuleren, maar ook vooral het praten daarover. Dat is wat we met de aanpak van de **Bibliotheek op School** bereiken.

Op 3 basisscholen (de Widerode, Sjaloomschool en de Driesprong) is nu een **Bibliotheek op School**. In totaal zijn er 8521 boeken uitgeleend en worden er 500 leerlingen bereikt.

Tevens is er ondersteuning van de onderwijsspecialist en de leesconsulent.

Samen met de leescoördinator van de school wordt er een leesplan gemaakt met daarin activiteiten en doelen voor dat jaar.

Landelijk onderzoek wijst uit dat de aanwezigheid van de Bibliotheek *op school* een positief effect heeft op het lezen. Kinderen boeken op deze scholen meer vooruitgang in leesvaardigheid dan kinderen op niet-deelnemende basisscholen. Ook hebben ze meer kennis van boeken, wat betekent dat ze waarschijnlijk vaker lezen in hun vrije tijd.

In 2020 gaan we door met scholen werven voor De Bibliotheek op School.

Ook met de scholen die nog niet de Bibliotheek op school hebben is regelmatig contact.

Zij lenen projectcollecties en overige materialen om leesplezier in hun scholen te bevorderen.

Regelmatig komen er groepen om boeken te ruilen in de bibliotheek of komen ze voor een klassenbezoek. Dit jaar zijn er 12 klassenbezoeken geweest, waardoor er bijna 400 kinderen een bezoek hebben gebracht aan de bibliotheek.

Er zijn door de leesconsulenten speciale lessen gemaakt voor deze bijeenkomsten.

Leescampagnes

Elk jaar zijn er terugkerende en herkenbare leescampagnes.

Zo hebben we aandacht besteed aan de **Voorleeswedstrijd**, met lokale rondes waarin de voorleeswinnaars van scholen in de gemeente Wierden strijden om door te gaan naar de provinciale ronde. Om uiteindelijk Voorleeskampioen van Nederland te worden.

Verder de Kinderjury, de Kinderboekenweek en Nederland Leest Junior. Ook kwamen de campagnes VakantieBieb en Zomerlezen voorbij om de leesdip in de zomervakantie tegen te gaan.

Een groot succes is ook altijd het project Leesvirus.

Een heel mooi project is **Scoor een Boek**. Hierin werken een aantal bibliotheken samen met sportclub Heracles Almelo. 198 kinderen zijn heel druk geweest met het lezen van boeken.

Binnen het netwerk van Overijsselse bibliotheken werken onderwijsspecialisten hierin veel samen.

Techniek

In 2019 is er een samenwerking ontstaan met de organisatie Tetem.

Zij organiseren in alle 14 Twentse gemeentes **maakplaatsen** waarin programmeren en techniek centraal staan.

In de vestigingen van Enter en Wierden zijn we hier vanaf de zomervakantie mee gestart.

Per workshop mogen er 10 kinderen meedoen.

In 2019 zijn de volgende workshops gehouden:

Free Energy: ontdek zelf hoe je een zelfgemaakte auto in beweging kunt krijgen.

voor de jonge kinderen d.m.v. zwaartekracht en de oudere kinderen mochten experimenteren met zonnecellen.

VR: Bouw samen je virtuele wereld. Zet een VR-bril op en treed binnen in je eigen gemaakte wereld.
Drones: samen programmeer je je eigen Drone! En vliegen maar.
In 2020 zetten we de samenwerking voort en hopen er nog extra workshops aan toe te voegen.

Schrijversfestival

Jaarlijks komen er een aantal kinderboekenauteurs naar Wierden en Enter.

Altijd een leuke bijeenkomst voor kinderen om vragen te stellen aan de auteur van het boek dat ze gelezen hebben.

Dit jaar kwamen er 11 groepen naar de bibliotheek. In totaal 242 leerlingen.

Dit blijft een vast onderdeel in ons aanbod.

De Klassieke Bibliotheek in nieuw perspectief en nieuwe visie van collectie naar connectie

De klassieke Bibliotheek is de Bibliotheek die er altijd al was. Onze vestigingen, voor iedereen toegankelijk. De huiskamer van het dorp (The Third place).

De bibliotheek in Wierden is elke dag geopend (behalve op zondag). De vestiging in Enter is alleen gesloten op dinsdag en zondag.

In totaal kunnen lezers 64 uur per week terecht in 1 van beide vestigingen.

Digitaal zijn onze vestigingen 24/7 bereikbaar via de website, de app en de online bibliotheek.

Klantgericht

Bij de verbreding en vernieuwing van de Klassieke Bibliotheek verandert de focus van informatie beschikbaar stellen naar informatie (in de breedste zin van het woord) klantgericht gebruiken. Dit doen we door:

- Een aanbod te ontwikkelen, nog meer samen met partners en komen tot relevante programma's op het gebied van een leven lang leren, meedoen in de samenleving en jeugdactiviteiten. De focus verleggen van collectie naar meer connectie.

Hierbij nauw aansluiten bij landelijke en provinciale programma's en programmalijnen.

- Meer vrijwilligers te betrekken bij de activiteiten en bij het werk in de bibliotheek
- de collectie nog meer ten dienste stellen van de activiteiten en ook hier in nog vraaggerichter aanschaffen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn steeds belangrijker voor onze Bibliotheken. Niet alleen omdat ze ons helpen met veel werkzaamheden, waardoor we onze doelstellingen kunnen halen, maar ook omdat het betrekken van inwoners bij de Bibliotheek invulling geeft aan het principe 'de Bibliotheek maken we samen'.

De Bibliotheek als de plek midden in de samenleving, waar iedereen zich welkom voelt en waar je zelf je steentje aan kunt bijdragen. De Bibliotheek wil mensen de mogelijkheid geven talenten en kwaliteiten in te zetten en te ontwikkelen door een diversiteit aan vrijwilligerswerk te bieden.

De vrijwilligers ondersteunen nu al op veel plekken binnen de organisatie. Dit jaar konden we bouwen op 29 vrijwilligers.

Voorlezers bij de Voorleesexpress, gastvrouw bij de film, Boekbezorger voor Boek aan Huis, computerhulp bij Digicafe en natuurlijk onze gastvrouwen in de bibliotheek.

In 2020 streven we naar een toename van het aantal vrijwilligers.

Organisatie en medewerkers

Het jaar 2019 was een roerig jaar betreffende de personele bezetting.

2 Medewerkers waren gelijktijdig langdurig ziek. Gelukkig zijn beide in de loop van 2019 weer volledig hersteld.

Het verzuimpercentage was daardoor beduidend hoger in 2019 en wel 9,98% (in 2018 2,17%).

In november vertrok 1 medewerker naar een andere baan. Hier door ontstond er een vacature die niet op korte termijn ingevuld kon worden.

Eind december vertrok de directeur. Deze vacature is in eerste instantie tijdelijk ingevuld.

Collectie

De collectie in de Bibliotheek is ondersteunend aan de inhoudelijke programma's. Meer dan vroeger gaat het om de juiste afstemming tussen vraag en aanbod. Aanbod is er in onze digitale wereld immers genoeg. Maar wat vraagt onze klant van de Bibliotheek? Het gebruik van de collectie wordt daarom nauwkeurig gevolgd. Op basis van de gebruikscijfers van de collectie hebben we inzicht in het onderhoud dat nodig is. We weten welke onderdelen (extra) aanschaf kunnen gebruiken, maar ook waar we collectie kunnen afschrijven.

Sinds een aantal jaren zien we een toename van het aantal uitleningen van e-books en een afname van het aantal uitleningen van de papieren boeken. Veel inwoners die boeken lenen doen dit zowel digitaal als fysiek. Het papieren boek is daarbij nog steeds favoriet, maar het digitale boek heeft bepaalde voordelen, zoals makkelijk te hanteren, veel boeken in één handzaam device bij elkaar, lettergrootte en helderheid die zijn aan te passen.

Het is een landelijke tendens dat het totaal aantal uitleningen bij Bibliotheken terugloopt en deze tendens zien we ook bij onze bibliotheken. Ontlezing is een zorgwekkende ontwikkeling in Nederland. Alhoewel de dalende uitleencijfers niet hoeven te betekenen dat er minder gelezen wordt, is het wel duidelijk dat het aantal mensen dat onvoldoende kan lezen om goed mee te kunnen doen in de maatschappij groeit. Daar ligt een opgave voor de Bibliotheek.

Naast de fysieke collectie is er een groot aanbod aan digitale collectie, zoals hierboven al genoemd. De Koninklijke Bibliotheek ontwikkelt hierin in de breedste zin van het woord. Van digitale inzage in kranten tot hoorcolleges in de luisterbieb. Verder is er inkoop van licentie voor het gebruik van digitale programma's voor basisvaardigheden zoals Oefenen.nl.

De fysieke en digitale collecties zijn samen de collectie van de bibliotheek.

Cijfers

Lid van de Bibliotheek		
	2019	2018
Jeugd (0 tot 18 jaar)	2957	2860
Volwassenen (18+)	1564	1863
Totaal	4521	4723
Accounts e-books	603	332

Uitleningen		
	2019	2018
Enter	48899	46554
Wierden	141296	146529
Totaal	190195	193083
DBos	8529	9018
e-books	4877	4742

Bezoekers		
	2019	2018
Vestigingen	96630	96316
Website	43557	44769

Bezit		
	2019	2018
Volwassenen	19320	19749
Jeugd	18782	18165
Totaal	38102	37914

ALGEMENE GEGEVENS ADRESGEGEVENS

Bibliotheek Wierden

Pouliestraat 2 7642 EB Wierden

T 0546 57 27 84

E info@bibliotheekwierden.nl

www.bibliotheekwierden.nl Openingstijden

De vestigingen van de Bibliotheek Wierden kennen de volgende openingstijden
Wierden

maandag 13.00 - 20.00 uur

dinsdag 13.00 - 17.30 uur

woensdag 10.00 - 20.00 uur

donderdag 13.00 - 17.30 uur

vrijdag 10.00 - 20.00 uur

zaterdag 10.00 - 13.00 uur

Enter

maandag 13.00 - 20.00 uur

dinsdag gesloten

woensdag 13.00 - 17.30 uur

donderdag 13.00 - 20.00 uur

vrijdag 13.00 - 17.30 uur

zaterdag 10.00 - 13.00 uur

Werkgebied:

Gemeente Wierden

Aantal inwoners: 24.440 (31-12-2019)

Bibliotheekvoorziening: Vestigingen in Wierden en Enter

EXPLOITATIEBEGROTING 2020

CONCEPT

	Begroting 2020	Begroting 2019	Rekening 2018
BATEN			
80 Opbrengsten	81.000	83.500	84.284
82 Specifieke dienstverlening	7.000	7.000	5.787
85 Diverse baten	6.500	3.500	9.226
88 Subsidies	518.000	508.000	499.304
TOTAAL BATEN	<u>612.500</u>	<u>602.000</u>	<u>598.601</u>
LASTEN			
40 Bestuurs- en organisatiekosten	12.000	12.500	10.735
41 Huisvestingskosten	44.000	42.000	41.856
42 Personeelskosten	313.500	308.500	276.763
43 Administratiekosten	29.700	31.300	29.722
44 Transportkosten	2.800	2.700	2.655
45 Automatiseringskosten	50.000	49.000	49.448
46 Collectie- en mediakosten	128.000	125.000	122.353
47 Specifieke kosten	16.500	15.500	15.253
49 Afschrijving / rente / voorzieningen	5.500	4.500	5.834
TOTAAL LASTEN	<u>602.000</u>	<u>591.000</u>	<u>554.619</u>
Saldo voor mutaties reserves	<u>10.500</u>	<u>11.000</u>	<u>43.982</u>
Bestemmingsreserve onderhoud	10.500	11.000	10.515
Algemene reserve	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>33.467</u>
Saldo na mutaties reserves	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

de Bibliotheek